

Bruce Wilkinson

Cele 7 legi ale învățării

Principii și metode ca să
fii un dascăl de succes

Traducere de Odet Ferentinos

Copyright © 1992 Bruce Wilkinson

Cartea a fost publicată în limba engleză cu titlul *The 7 Laws of the Learner*, la Multnomah Books, o divizie a Random House, Inc., în cooperare cu Walk Thru the Bible Ministries, Inc., 4201 N. Peachtree Road, Atlanta, GA 30341

Toate drepturile rezervate.

Tradusă și tipărită cu permisiunea Multnomah, un imprint al Random House, o divizie a Penguin Random House LLC.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții.

Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Cele șapte legi ale învățării

de Bruce Wilkinson

Copyright © 2020 Casa Cărții

OP 2, CP 30

410670, Oradea

Tel./Fax: 0359 800 333; 0728 874 975; 0259 469 057

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WILKINSON, BRUCE H.**

Cele șapte legi ale învățării / Bruce Wilkinson;
trad. de Odet Ferentinos. - Oradea : Casa Cărții, 2020
ISBN 978-606-732-174-68

I. Ferentinos, Odet (trad.)

37

Traducerea: Odet Ferentinos

Revizuirea: Teofil Stanciu

Corectura: Lavinia Filipaș

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Marius Bonce

Tiparul executat la Metropolis srl, str. Nicolae Jiga 31, Oradea

Tel./Fax: 0259 472 640

Cuprins

Mulțumiri	9
Introducere	13
Legea întâi: Legea învățării	
Capitolul 1 Legea învățării: concept, model și maxime	21
Capitolul 2 Învățarea: metodă și sugestii	43
Legea a doua: Legea așteptării	
Capitolul 3 Legea așteptării: concept, model și maxime	67
Capitolul 4 Așteptarea: metodă și sugestii	89
Legea a treia: Legea aplicației	
Capitolul 5 Legea aplicației: concept, model și maxime	109
Capitolul 6 Aplicația: metodă și sugestii	129
Legea a patra: Legea memorării	
Capitolul 7 Legea memorării: concept, model și maxime	159
Capitolul 8 Memorarea: metodă și sugestii	181
Legea a cincea: Legea nevoii	
Capitolul 9 Legea nevoii: concept, model și maxime	207
Capitolul 10 Nevoia: metodă și sugestii	235
Legea a șasea: Legea echipării	
Capitolul 11 Legea echipării: concept, model și maxime	263
Capitolul 12 Echiparea: metodă și sugestii	289
Legea a șaptea: Legea trezirii spirituale	
Capitolul 13 Legea trezirii spirituale: concept, model și maxime ...	317
Capitolul 14 Trezirea spirituală: metodă și sugestii	341
Epilog	369

Dedicație

De foarte multă vreme, domnul și doamna Hugh O. Maclellan susțin lucrarea lui Dumnezeu în întreaga lume. Discret, dar cu credință, ei au încurajat și au dat putere multora dintre noi, cei care Îl slujim pe Domnul în prima linie, pentru a avea resursele să continuăm lupta. Walk Thru the Bible Ministries este doar una dintre numeroasele organizații creștine care au beneficiat generos de sprijinul și încurajarea lor. Mulțumită sprijinului lor amabil și altruist, a fost scrisă, iar apoi publicată și răspândită în întreaga lume, cartea *Cele șapte legi ale învățării*.

În numele tuturor grupărilor creștine și al organizației Walk Thru the Bible Ministries, aș vrea să exprim cele mai calde aprecieri, domnule și doamnă Maclellan, pentru lucrarea, dăruirea și perseverența dumneavoastră. Numai eternitatea va dezvălui complet impactul vieților voastre, de aceea vă rog să acceptați această mică dovadă a afecțiunii profunde, până când veți fi întâmpinați, în slavă, cu strigătul Stăpânului: „Bine, rob bun și credincios!”

Mulțumiri

Cursul *Cele șapte legi ale învățării* nu s-ar fi materializat vreodată fără contribuția anumitor persoane. Sunt cei care mi-au fost exemple, m-au încurajat și mi-au dat putere. Am primit aplauze datorită colaboratorilor pe care îi voi menționa.

În capul listei trebuie să-l menționez pe cel care m-a călăuzit cel mai mult în învățare și predicare, pe dr. Howard G. Hendricks. Mai întâi ca profesor la seminar, apoi ca model și mentor, ulterior ca membru în consiliul director și întotdeauna ca prieten, dr. Hendricks (sau *Profu'*, cum este numit cu drag de către colegi) reprezintă personajul ascuns, dar prezent pe fiecare pagină, al acestei cărți.

Încă din ziua în care am fost vrăjit de elocința și caracterul său și până în momentul de față, după mai bine de douăzeci și cinci de ani, mi-am dorit să-mi pot prezenta ideile la fel de bine ca și el. Cel mai bun profesor dintre cei mai buni, dr. Hendricks mi-a influențat viața într-un mod în care puțini au făcut-o – îmi exprim profunda apreciere față de el și pentru influența puternică pe care a avut-o asupra vieții și lucrării mele. Mulțumesc, profesore.

Întotdeauna există, în cazul fiecărui proiect, una sau două persoane care te încurajează la început și te îndeamnă apoi să continui. Atunci când *Cele șapte legi ale învățării* a prins contur, dar s-a lovit de obstacolele inerente oricărui început, bunul meu prieten Pat MacMillan m-a încurajat să nu mă dau bătut.

Creativitatea este foarte prețuită la Walk Thru the Bible [WTB] și cel mai important departament din organizație care o promovează este Echipa de Cercetare și Dezvoltare. Creativitatea nelimitată este egalată doar de hotărârea lor neclintită de a îmbunătăți metodele de predare a Bibliei, materialele și procesul de pregătire religioasă. Fără sprijinul lui Gordon Wilkinson, Peter Wallace, Randy Drake, Mary Lee Griffith și al tatălui meu, acest proiect nu ar fi avut scânteia de creativitate pe care o are.

Datorez mulțumiri Echipei Executive de la WTB. După părerea mea, Calvin Edwards este de neegalat ca vicepreședinte executiv al WTB și lider al echipei de conducere. Richard Waites, Jill Milligan, Greg Freeman, Cathy Ellis, Jim Gabrielsen, John Nill, Dennis Nunn, Jim Heiskell și Reg Rhodes, primiți, vă rog mulțumirile mele pentru că ați sprijinit și mărit sfera de acțiune a WTB.

Corpul profesoral de la Walk Thru the Bible este unul de elită, constituind un exemplu remarcabil de aplicare a principiilor și metodelor prezentate în această carte. Caracterul și dăruirea lor pentru Cristos, cât și felul în care comunică reprezintă exemple incredibile atât pentru mine, cât și pentru cei ce au privilegiul să beneficieze de lucrarea lor. Aducem mulțumiri decanului facultății WTB, Phil Tuttle, și colegilor săi – o echipă care se dezvoltă și progresează în permanență – deoarece ne-au oferit exemple vii pentru această carte. Cea mai mare onoare la Facultatea WTB este invitația de a preda *Cele șapte legi ale învățării* – respectivii veterani sunt adevărații eroi ai facultății. Aduc mulțumiri domnilor Phil Tuttle, Dennis Nunn, John Hoover, Rich Leland, Mark Bailey, Larry Dean, Dave Collins și Bill Marty.

Timp de doi ani, în perioada de cristalizare a proiectului, Jan Kary și Teresa Burkhardt au organizat în întreaga țară o serie de conferințe cu tema *Cele șapte legi ale învățării*. Am susținut aceste conferințe împreună cu bunul meu prieten, Walt Wiley, iar amintirile vremurilor petrecute împreună vor fi întotdeauna vii în inima mea. Mulțumesc celor din echipa APL pentru prietenia pe care mi-au arătat-o.

John Hoover este omul din Matei 28:18–20 al WTB. De la început, Domnul l-a chemat să-și împlinească misiunea în „toată lumea”, iar el a fost credincios acestei însărcinări de-a lungul anilor. Sub conducerea sa plină de zel, nu numai seminariile „Walk Thru the Old and New Testament” au făcut înconjurul lumii, ci și *Cele șapte legi ale învățării*. Mulțumesc, John, pentru că ai semănat această sămânță în Australia, Brazilia, Canada, Franța, Quebecul francez, Germania, Grecia, Hong Kong, India, Indonezia, Kenya, Coreea, Olanda, Noua Zeelandă, Nigeria, Papua Noua Guinee, Filipine, Polonia, Rusia/Ucraina, Singapore, Africa de Sud, Spania, Sri Lanka, Suedia, Elveția, Tailandă, Uganda și Marea Britanie. În plus, directorii internaționali ai organizației conduc lucrarea din țările lor către o mai deplină maturitate spirituală prin misiunile WTB – mulțumesc lui Bryan Greenwood, David Lee, Bob McNaughton, Cliff Keeys, Robert Moon și Martin Deacon.

De mai bine de zece ani, Beverly Murphy a fost mâna mea dreaptă. Loialitatea și cooperarea ei mi-au adus bucurie și au constituit un exemplu pentru mine, în toți acești ani. Încurajările, ajutorul dat în dactilografiera materialelor și sugestiile ei au fost neprețuite. Mulțumesc, Beverly.

Numai un autor știe cu adevărat cât este de importantă contribuția unei edituri creștine remarcabile. După părerea mea, Multnomah Press ocupă un loc de frunte între edituri. John Van Diest a înființat această editură și continuă să o conducă cu scopul clar de a publica lucrări care să aibă un impact etern. Aici lucrează oameni călăuziți de criteriul valorii, care știu atât ce presupune munca într-o editură, cât și cum să lucreze cu autorii. Sunt convins că fără Al Janssen, Rod Morris, Larry Libby, Brenda Josee și ceilalți din echipa Multnomah, cartea *Cele șapte legi ale învățării* nu s-ar fi născut. Vă mulțumesc,

prieteni, pentru că m-ați susținut pe parcursul durerilor prelungite ale nașterii acestei lucrări!

Nu există nicio îndoială cine sunt cei care s-au bucurat cel mai tare să vadă cartea terminată – familia mea. Soția mea, Darlene, și copiii noștri, Dave, Jenny și Jessica, au suportat frecvențele mele izolările în birou pentru a lucra la *Cele șapte legi*. M-au înțeles, când luam cu mine manuscrisul în vacanțe. Noaptea târziu îmi aduceau o cană de cacao, doar pentru a mă încuraja. Vă mulțumesc pentru dragostea și înțelegerea de care ați dat dovadă. Salutați-l pe noul membru al familiei Wilkinson!

În decursul anilor în care proiectul *Cele șapte legi ale învățării* se decanta și era predat în școli, am fost încurajat și ajutat foarte mult de către studenții care au urmat cursul. Un ajutor deosebit mi-a fost dat de Asociația Internațională a Școlilor Creștine (ACSI) care mi-a făcut marea onoare de a-mi înlesni predarea acestor principii în fața a mai mult de cincisprezece mii de profesori la conferințe organizate atât în țară, cât și peste hotare. Dr. Paul Kienel și dr. Phil Renicks sunt adevărați maestri ai predării; prin contribuția lor și datorită prieteniei pe care mi-au arătat-o am avut foarte mult de câștigat.

Cred că experiența cea mai emoționantă de predare a *Celor șapte legi ale învățării* a fost în Filipine, alături de Campus Crusade for Christ sub conducerea lui dr. Bill Bright, la invitația directorilor de instruire națională, dl și dna Curt Mackey. Ei mă invitaseră să predau *Cele șapte legi* echipei lor de conducere care lucra în întreaga lume, incluzând reprezentanți din aproape o sută de țări, inclusiv țări îndepărtate cum ar fi Nepal, Bangladesh, Pakistan, Taiwan, Hong Kong, Iordania, Sudan, Turcia, Ghana, Nigeria, Zambia, Zair, Burundi, Rusia, Polonia, România și Cehoslovacia. Îmi exprim aprecierea față de Campus Crusade pentru dăruirea lor față de Cristos și pentru instruirea continuă a personalului lor.

Dar, mai presus de toate, îmi exprim recunoștința față de Marele Învățător, Isus Cristos. El este adevăratul exemplu și mentor al principiilor explicate în această carte. M-am dedicat supunerii față de El, iar cartea de față este doar un episod din călătoria mea. Dacă în aceste pagini se reflectă măcar o mică parte din înțelepciunea arătată de El în comunicare, țelul meu tainic a fost atins.

În sfârșit, vreau să-ți mulțumesc ție, prietene, pentru hotărârea de a-ți investi banii și timpul în propria-ți călătorie. Fie ca inima ta să fie înviorată, înțelegerea ta adâncită, iar deprinderile tale îmbunătățite!

Introducere

Poate sună puțin neobișnuit, dar cartea aceasta a apărut după zece ani de pocăință.

Pocăința mea.

Deși toată viața mea predasem și predicasem, spre marea mea surpriză și disperare am descoperit că o bună parte din filosofia și deprinderile mele în comunicare fuseseră eronate. Incredibil de eronate. Foarte prost direcționate.

Așa că, cercetând Scriptura și studiindu-i pe măștrii predării și comunicării, am început să mă pocăiesc și să mă schimb. Această carte este prezentarea detaliată a acelei călătorii personale și arată revoluția care a avut loc mai întâi în felul în care gândeam, apoi în felul în care îi învățam pe alții.

A te pocăi înseamnă a-ți schimba felul de a gândi. În termeni moderni, noi numim acest proces „schimbare de paradigmă” ceea ce înseamnă un nou cadru de referință sau tipar de gândire. De șapte ori m-am împiedicat de concepte biblice care erau exact opusul a ceea ce gândeam eu.

S-a scris mult despre predarea creștină, dar până și o scurtă cercetare a materialului arată că literatura de specialitate se concentrează asupra *conținutului* predat mai degrabă decât asupra *metodei de comunicare*. Desigur, baza oricărei schimbări în viață o constituie adevărul care ne eliberează, dar modul în care acel adevăr este comunicat influențează semnificativ măsura libertății de care ajungem să ne bucurăm.

Deși cartea de față aduce deseori în discuție conținutul, ea se concentrează în primul rând asupra a ceea ce face profesorul ca să predea studenților respectivul conținut. Cartea aceasta cuprinde foarte multe elemente de conținut – dar procesul de predare nu începe efectiv decât atunci când profesorul le predă studenților acest conținut. Profesorul este legătura vie dintre conținut și clasă, iar modul în care el reușește să-și împlinească rolul constituie esența predării.

Procesul prin care noii generații îi sunt transmise cu succes conținutul, caracterul și tiparele de comportament dorite este responsabilitatea fundamentală a profesorului. Studenții vin la noi dorind „să știe”, „să fie” sau „să facă”; și este de datoria noastră să-i ajutăm.

Faptul că citiți această introducere demonstrează că vă interesează acest proces și căutați căi pentru a deveni tot mai eficace ca profesor, predicator sau chiar ca părinte – căci cu toții îi învățăm pe alții.

Am făcut o descoperire surprinzătoare în ultimii zece ani, în călătoriile făcute în diverse locuri pe glob pentru a lectura la conferințe ale liderilor, pastorilor, oamenilor de afaceri, profesorilor și părinților. Am constatat că, dacă un profesor este plictisitor la el acasă, el va fi și mai plictisitor la celălalt capăt de lume. Dacă un profesor este lipsit de relevanță la el acasă, va fi cu atât mai mult peste hotare.

Dar, dacă un profesor stăpânește procesul de predare-învățare, îi puteți da orice subiect, în orice țară, în fața oricărui public și, dacă se va pregăti corespunzător, va avea rezultate incredibile.

Unii oameni au fost în stare – după ani de practică – să devină ași în arta plictiselii. Ei pot adormi o adunare cu un efort minim. Alții au reușit să-și însușească principiile eficienței și, de fiecare dată, pun punctul pe „i”. Oriunde sunt și orice ar preda, viețile oamenilor se schimbă. Le place să predea și-i ajută și pe alții să descopere plăcerea de a învăța.

Cum reușesc? Ei au ajuns să stăpânească legile universale ale predării. Sunt legi universale, tot așa cum e și legea gravitației. Principiile sunt valabile indiferent de subiect, vorbitor, studenți sau societate.

Principiile universale ale vieții sunt incredibil de puternice. Odată ce le descoperi și știi cum să acționezi ajutându-te de ele, le poți folosi pentru a-ți atinge scopurile. De fiecare dată. Oriunde. Oricine poate s-o facă.

Te interesează principiile universale care guvernează predarea și învățarea? Atunci cartea aceasta ți se adresează. Ești pe cale de a descoperi șapte dintre aceste principii. Și vei găsi exemple aproape la fiecare pagină, arătându-ți cum acționează ele practic în viața ta.

Ca și zecile de mii de oameni care au învățat aceste legi înaintea ta, vei descoperi că pot fi puse în practică imediat. Vreau să spun, chiar în momentul în care le citești sau auzi despre ele. Foarte mulți oameni mi-au spus că s-au dus acasă și, chiar în seara aceea, și-au refăcut lecțiile pentru ziua următoare.

Și nu s-au întreat ce să facă; știau ce au de făcut. Noi le-am predat, ei le-au învățat, iar apoi le-au pus în practică.

Noi numim acest proces „predare în vederea schimbării vieții”. În afara cazului că ești un om foarte neobișnuit, înainte să termini această carte vei gândi altfel despre predare, și implicațiile vor fi multiple.

N-am să uit niciodată o scrisoare lungă pe care am primit-o de la o doamnă care i-a sugerat pastorului ei să participe la conferința *Cele șapte legi ale învățării* și aceasta deoarece biserica murea de plictiseală și lipsă de relevanță. Mi-a scris că următoarea lui predică parcă ar fi fost ținută de un alt om. Era practică, menită să schimbe viața, interesantă, biblică – și era atât de relevantă, încât ea simțea clar că pastorul înțeleșese dintr-odată nevoile bisericii.

Ulterior am primit încă o scrisoare. Era de la pastor. Era atât de recunoscător că Domnul îl ajutase să descopere adevărul despre predare și predicare. Pentru prima oară în lunga sa slujire, observa că oamenii se schimbau realmente. În bine. Așa că mi-a scris ca să-mi mulțumească. Asemenea scrisori sunt adevărate comori pentru mine.

Poate că într-o zi, dacă aceste principii universale îți vor revoluționa modul de predare, voi primi o scrisoare și din comunitatea ta.

Dar acum doresc să vă explic cum puteți beneficia cel mai mult de pe urma acestei cărți.

Structura cărții

Sunt discutate șapte legi, fiecare pe parcursul a două capitole. Prima jumătate a legii are ca scop schimbarea concepțiilor despre predare, iar a doua jumătate urmărește schimbarea comportamentului ca profesor; prima îți schimbă atitudinea, cea de-a doua, faptele; mai întâi filosofia, iar apoi practica.

În fond, ceea ce facem cu toții depinde de ceea ce gândim. Biblia afirmă acest lucru prin cuvintele: „căci cum gândește un om inima sa, așa este” (Prov. 23:7, NKJV). De aceea, dacă ne putem schimba modul în care gândim, ne vom schimba și felul în care trăim.

Scopul prezentării din prima parte a fiecărei legi este să provoace o puternică schimbare de paradigmă în gândirea ta – e pocăința care duce la modul biblic de a gândi.

Scopul celei de-a doua părți din prezentarea fiecărei legi este să te echipeze cu o metodă eficientă și cu sugestii astfel încât să aplici neîntârziat ceea ce ai învățat, încă de la prima ocazie când vei preda din nou – e înnoirea procesului de predare.

Legile sunt independente una de alta, fiind unități de sine stătătoare. Oricum, ele au fost aranjate logic pentru a obține maximum de eficiență. Dacă ai nevoie sau te interesează în mod special o anumită lege, s-ar putea să o citești pe cea care ți-e necesară la momentul respectiv.

Dacă vrei să înveți cum să *predai rapid*, transmitând o cantitate dublă de informații în doar jumătate din timpul necesar, atunci ai nevoie de Legea Memorării. Citește Capitolul 7 și schimbă în viteză a patra, descoperind cele patru niveluri ale predării profesionale pe care i le-a revelat Dumnezeu lui Moise.

Dacă vrei să înveți cum să *le inspire pasiune studenților*, încât să ajungă ceea ce trebuie să fie, atunci ai nevoie de Legea Așteptării. Citește Capitolul 3 și urmărește cum vor înflori studenții tăi mai mult ca oricând.

Dacă vrei să înveți cum să *predai în vederea schimbării vieții*, ca studenții tăi să fie oameni diferiți și să trăiască o schimbare pozitivă de durată, atunci ai nevoie de Legea Aplicației. Citește Capitolul 5 și urmărește cum, în foarte scurt timp, se va produce o schimbare reală în viața studenților tăi.

Dacă vrei să înveți cum să-ți motivezi studenții pentru a îndrăgi cursul tău și a învăța ce le predai, atunci trebuie să citești Legea Nevoii. Citește Capitolul 9 și descoperă cei cinci pași folosiți de Cristos pentru a-Și motiva ucenicii. Ei vor da rezultate de fiecare dată.

Dacă dorești să reaprinzi în tine însuși flacăra predării, încât să-ți placă să predai ca la început, atunci ai nevoie de Legea Învățării. Citește Capitolul 1 ca să descoperi sensul cu totul surprinzător pe care îl conferă Biblia cuvintelor *predare și învățare*.

Dacă vrei să înveți cum să le formezi deprinderi studenților, de la oratorie până la tenis sau evanghelizare, încât să reușească și cel mai slab dintre ei, atunci ai nevoie de Legea Echipării. Citește Capitolul 11 și învață cei cinci pași pe care-i folosește orice instructor bun, inclusiv Isus Cristos Însuși, când i-a instruit pe cei doisprezece apostoli.

Dacă vrei să-i conduci pe studenți spre *umblarea cu Dumnezeu* și împlinire spirituală, atunci ai nevoie de Legea Trezirii Spirituale. Citește Capitolul 13 și învață procesul folosit de un învățător în cazul regelui David pentru a-l conduce înapoi la Dumnezeu. Folosește-l când vrei să-l ajuți pe un student dificil.

Încă un cuvânt, înainte de a începe

Nu cred că-l voi uita, cât voi trăi.

Era un profesor pensionar care a asistat la seminarul *Cele șapte legi ale învățării* doar pentru că se plictisea – cariera sa de profesor se încheiase. După conferință, a venit la mine cu lacrimi în ochi. Trăise trei zile chinuitoare, de pocăință, pentru că a văzut cât de departe fusese modul său de predare de concepția biblică.

După un an, m-am întors în aceeași zonă pentru un alt seminar cu tema *Cele șapte legi ale învățării*. Prima persoană care a venit grăbită la mine a fost profesorul pensionar. De data aceasta însă avea mersul hotărât și ochii luminoși. Abia își stăpâna entuziasmul în timp ce îmi povestea, dar ascultându-l am ajuns ca eu însumi să fiu luat de valul entuziasmului.

Mi-a spus că plecase de la conferința din anul precedent profund mișcat, așa că și-a dorit o nouă șansă ca să predea „așa cum trebuie”. Nu știa cum s-ar putea întâmpla asta, deci a început să-L roage pe Dumnezeu să-i mai dea o dată șansa de a sta în fața clasei. Dorea să descopere ce se poate întâmpla dacă aplică și el *cele șapte legi ale învățării*.

N-au trecut decât câteva zile și l-a chemat directorul de la școala unde predase. Unul dintre profesori se îmbolnăvisese grav, iar directorul voia să știe dacă nu putea veni, deși era la pensie, să mai predea un an!

Apoi a scos din buzunarul hainei o foaie de hârtie albastră, pliată. „Hârtia asta spune totul”, îmi spuse el zâmbind. Era lista cu elevii lui și notele pe care le-a dat în prima zi.

Notele nu erau strălucite – foarte puține de nouă și de zece și cele mai multe de patru, cinci și șase. După care a despăturit hârtia și mi-a arătat notele pe care le-a dat în urma aplicării secretelor *celor șapte legi*. Situația se inversase! Acum majoritatea covârșitoare erau note foarte bune.

Uimitor.

Ochii i s-au umplut de lacrimi de bucurie în timp ce îmi povestea transformările care au avut loc în viața elevilor pentru că i-a motivat să învețe, să își atingă potențialul maxim, și-a adaptat lecțiile la mediul în care trăiau, a folosit predarea rapidă, i-a stimulat când erau dezinteresați sau apatici, i-a echipat ca să fie competenți și s-a ocupat de ei, atât în cadrul școlii, cât și în afara ei, pentru a le forma caracterul și sistemul de valori.

Anunțurile aproape se terminaseră, iar gazda conferinței îmi făcea un semn – era timpul să încep conferința *Cele șapte legi ale învățării*. Dar inima mea era încă impresionată de incredibila poveste a profesorului pensionar. El a împăturit foaia albastră de hârtie, mi-a pus-o în mână și mi-a zis: „Mergeți acum și împărtășiți aceste principii revoluționare acestor profesori – iar la anul vor fi sute de asemenea foi!”

Deci ia-ți foaia de hârtie, prietene, ține-o la îndemână și pornește cu bucurie în minunatul pelerinaj pe care îl vom numi *Cele șapte legi ale învățării*.

Legea întâi

LEGEA ÎNVĂȚĂRII

Legea învățării: concept, model și maxime

Când l-am ascultat prima dată predând, mi-am spus: „Vreau să studiez cu omul ăsta!” Se numea Howard G. Hendricks. M-am dus la seminar ca să învăț tot ce puteam de la acest profesor deosebit. Doream să învăț nu doar *ce* predă, ci și *cum* predă.

În cei patru ani de facultate, l-am ascultat mai mult de 350 de ore și, după fiecare curs, studenții plecau instruiți, provocați și cu un pas mai aproape de Dumnezeu. În ultimul an de facultate, am început să mă întreb dacă *Profu'* știa ce înseamnă cuvântul *plictisitor*.

După cei patru ani de zile cât i-am studiat modul de predare, mi-am dat seama că respecta un tipar de bază. Cu trei minute înainte de începerea orei, piciorul lui drept începea să se legene sub catedra veche de stejar. Exact în clipa în care minutarul arăta ora exactă, își ridică degetul arătător de la mâna dreaptă adresându-se celor prezenți: „Doamnelor și domnilor...” și continua cu o introducere atât de interesantă, încât o notam cu toții. După trei sau patru minute, spunea prima glumă. După opt sau zece minute de la începerea cursului, se ridică de la catedră și desena un grafic sau o schemă pe tabla „albă”. Mai întâi scria cu albastru, întotdeauna. Apoi scria cu violet. Și întotdeauna sublinia cu o linie ondulată ca să scoată ceva în evidență. Ritmul său era inconfundabil. Și dădea rezultate – întrebați-l pe oricare dintre miile de oameni care i-au fost studenți.

În timpul ultimului meu an de seminar, m-am hotărât să-l supun pe dr. Hendricks unui test. Voiam să văd cum ar reacționa acest maestru dacă unul dintre studenții săi nu ar fi fost atent la oră – indiferent de motiv. M-am așezat în spatele sălii, în colțul din dreapta, lângă singura fereastră, și m-am hotărât să mă uit toată ora pe fereastră. Fiindcă în clasă nu erau decât treisprezece studenți, avea să mă observe cu siguranță. Mi-am luat ceasul și am început să-l cronometrez. Ce va face când va vedea că nu-mi poate capta atenția?

Așa cum mă așteptam, a început în forță, ca de obicei cu o introducere remarcabilă. Deși mâna a început să-mi tremure, m-am silit să nu notez nimic. Vedeam, pe sub sprâncene că observase lipsa mea de interes. A încălcat tradiția spunând o glumă în primul minut – cu totul în afara subiectului. Dacă aș fi râs la gluma lui, și-ar fi dat imediat seama că îl ascultam, așa că mi-am dus discret mâna la gură și am continuat să mă uit pe fereastră.

După cele două minute de pășuire s-a ridicat de pe scaun și a început să deseneze pe tablă – mult prea devreme. A observat din nou că nu-mi luam notițe și s-a oprit chiar în mijlocul desenului, fără să-l mai termine.

A pus carioca jos îndreptându-se spre capătul sălii pentru a mă studia îndeaproape, încercând cu disperare să-mi atragă privirea. Am început să mă neliniștesc, iar timpul trecea. Eram hotărât să nu-l bag în seamă.

În cele din urmă, și-a dat drumul. Venea aproape în salturi pe culoar strigând:

– Wilkinson, la ce te tot uiți pe fereastra aia?

Cu o privire spășită, m-am întors și am spus:

– La nimic, domnule profesor. Vă rog să mă scuzați.

M-am uitat la ceas. Nu trecuseră decât 3 minute și 37 de secunde! De necrezut. Toleranța lui la neatenția unui student se limita la 217 secunde.

Cu acea experiență remarcabilă încă proaspătă în minte, am participat la următoarea oră ținută de un alt profesor. Ce contrast! O parte a sălii era plină de studenți care niciodată nu au fost atenți la ce spunea, ci își făceau temele la o altă materie. Totuși, profesorul respectiv nu părea deloc deranjat; el s-a întors, pur și simplu, spre cei care stăteau în cealaltă parte, adresându-li-se. Gândul lui era: *Nu mă privește dacă nu vreți să învățați.*

Cât de diferite erau modurile de a gândi ale celor doi profesori – și ce contrast în gradul de receptivitate al studenților. Un profesor nu putea tolera lipsa de interes a studentului față de ceea ce predă nici câteva secunde, în timp ce altuia părea să nu-i pese întregul semestru!

Care ar fi fost reacția ta, la sfidarea unui student care se uită pe geam? Ți-ar fi păsat? Ar fi continuat ceasul să ticăie?

Ca profesor, dr. Hendricks se considera responsabil dacă studentul învăța. Din contră, al doilea profesor credea că datoria lui era doar să parcurgă materia, fără să țină cont dacă studenții rămâneau cu ceva sau nu.

Conceptul de învățare

Ce exemplu extraordinar pentru esența Legii Învățării. Dr. Hendricks considera că, în calitate de profesor, era răspunzător dacă eu învăț sau nu. Se simțea responsabil pentru învățarea mea și, dacă tot nu învățam, făcea tot ce putea – schimba planul lecției, schimba stilul, spunea glume, fugea cât era culoarul de lung pentru a mă câștiga.

Din contră, mentalitatea celui alt profesor se limita doar la a parcurge materia, indiferent dacă învăța cineva sau nu.

Această atitudine fundamentală este esența *Celor șapte legi ale învățării*. Într-un fel, toate legile sunt ca un șir de dominouri; primul le controlează pe toate celelalte.

Fiecare maestru pe care-l cunosc are această mentalitate și consideră că este responsabilitatea lui să-l stârnească pe student să învețe.

Dar știți care este mentalitatea de astăzi privind predicarea și predarea? S-a produs o disociere tragică – profesorii s-au depărtat de studenții lor și au redefinit predarea ca ceea ce spune profesorul, mai degrabă decât ceea ce învață studentul.

Profesorii au redefinit predarea ca „discursul coerent al unui adult în fața unei clase de studenți pasivi”. Ei consideră că principala lor responsabilitate este de a parcurge materia într-un mod organizat.

Ceea ce cred ei despre predare este ceea ce fac în timp ce predau – se concentrează asupra propriei persoane. Mulți profesori își parcurg materia și părăsesc sala de curs crezând că au predat. Dar, dacă le-ai da studenților un test fulger, vei vedea că au reținut foarte puțin. A despărți procesul de predare de cel al învățării este complet greșit, fiind rădăcina multor erori educaționale.

Dr. Hendricks și-a format o mentalitate revoluționară. El consideră că predarea nu este ceea ce face el, ci ceea ce fac studenții. Atenția sa nu este îndreptată asupra lui însuși, ci asupra studenților. Când studentul care se uita pe geam nu învața, dr. Hendricks și-a dat seama că nu mai putea preda. Din acest motiv s-a oprit din parcurgerea materiei și a venit fuga de-a lungul culoarului!

Vă dați seama că viața voastră și viața studenților voștri ar fi diferită, dacă ați vedea lucrurile ca și dr. Hendricks?

Mai mult decât atât, ce are de spus Dumnezeu despre această chestiune a predării? Oare am abandonat perspectiva lui Dumnezeu și instrucțiunile date învățătorilor?

Prețutindeni în călătoriile mele i-am întrebat pe oameni cum ar defini responsabilitățile profesorului. Iar ei îmi răspundeau mereu același lucru: „a preda noțiuni”, „a parcurge materia” sau „a respecta planul lecției”. Miezul acestor definiții este orice altceva, dar nu învățarea studentului!

Credem, într-un fel, că predarea înseamnă a vorbi. Dacă intru în clasă și îmi parcurg planul lecției, dacă vă fac să râdeți de câteva ori și voi vă luați notițe sau întrebați ceva, atunci se cheamă că v-am predat. Nu, aceasta nu este predare. Predarea cu adevărat biblică nu se împlinește dacă studenții nu rămân cu ceva. Dacă ei nu au învățat, atunci eu nu am predat.

Ce spune Biblia prin „a preda” și ce spune prin „a învăța”? Dumnezeu desparte predarea de învățare? Să ne uităm la două versete din Deuteronom, versete foarte asemănătoare, dar fiecare concentrându-se asupra altui aspect. Unul se referă la predare, iar celălalt la învățare.

Moise a chemat pe tot Israelul și i-a zis: „Ascultă, Israele, ascultă legile și poruncile pe care vi le spun astăzi în auzul vostru. *Învățați-le și împliniți-le cu scumpătate*” (Deuteronom 5:1).

Ce înseamnă a învăța?

Acum, Israele, ascultă legile și poruncile pe care *vă învață* să le păziți. Împliniți-le, pentru ca să trăiți și să intrați în stăpânirea țării pe care v-o dă Domnul, Dumnezeul părinților voștri (Deuteronom 4:1).

Ce înseamnă a *preda*? Ce legătură există între aceste două concepte – predare și învățare? Sunt ele, într-adevăr, separate, așa cum am ajuns noi să credem?

Pentru a înțelege mai bine sensul deplin al acestor cuvinte, să analizăm termenii folosiți în ebraică. Cuvântul a *învăța* din 5:1 este לָמַדְתֶּם, iar a *preda* din 4:1 este מְלַמֵּד. Dacă eliminăm prefixul și sufixul de la a *învăța*, rămâne doar rădăcina ebraică a cuvântului לָמַד. Când înlăturăm prefixul și sufixul cuvântului a *preda*, rămâne doar rădăcina ebraică לָמַד.

Vă vine să credeți? Este același cuvânt! În ebraică, *același* cuvânt are sensul de a învăța și a preda. Vă dați seama cât este de important acest lucru? Nu putem separa învățarea de predare. Ele sunt unite, sunt una. Într-un fel sau altul, activitatea profesorului și cea a studentului trebuie să fie legate fără posibilitatea de a le despărți.

Mai există un element ascuns în cuvântul ebraic pentru predare și învățare. Rădăcina cuvântului are sensul de „a învăța”, dar prin modificare și transpunere într-o altă rădăcină Piel, înțelesul se schimbă în „a preda”.

Potrivit gramaticii ebraice, înțelesul fundamental al lui Piel este de „a fi profund preocupat și interesat de acțiunea indicată de rădăcină”. Care este rădăcina? „A învăța”. De aceea, a preda înseamnă a fi preocupat și interesat de procesul de învățare a studentului. El mai înseamnă și „a îndemna”, „a-i stârni pe alții să facă ceva” și „a îndeplini neabătut o anumită acțiune”.

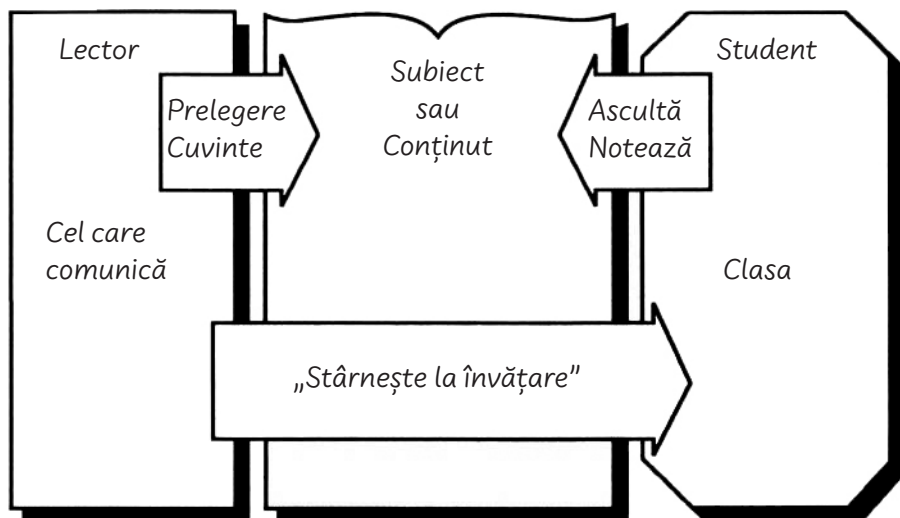
Observați că noțiunea biblică se opune noțiunii obișnuite? Biblia spune că predarea înseamnă „a stârni pe cineva să învețe”. Aceasta este esența Legii Învățării. Nu mai putem considera predarea doar ca pe o activitate a profesorului în fața clasei. Predarea are de-a face cu schimbarea pe care o determină profesorul în student. *Cum poți ști dacă ești un profesor bun? Prin ce învață studenții tăi.*

De aceea, dr. Hendricks s-a oprit din ceea ce făcea și a alergat pe culoar pentru a discuta cu mine. Știa că nu predă, din moment ce eu nu învățam.

Vă puteți închipui ce s-ar întâmpla în școlile din întreaga țară, dacă profesorii s-ar întoarce la moștenirea lor de drept? Dacă ar merge pe culoare nu cu notițe și planuri de lecții, ci alături de studenții lor? Dacă s-ar hotărî să împlinească porunca biblică de „a-i stârni pe alții să învețe”? Faptul acesta ar

pricinui o adevărată revoluție. Învățarea ar prinde din nou aripi, disciplina ar fi asigurată, iar studenților ar începe să le placă studiul, în loc să urască școala.

Modelul învățării

Legea învățării este ilustrată prin această diagramă. În căsuța din stânga avem „lectorul” sau „cel care comunică”, în căsuța din centru este „subiectul” sau „conținutul”, iar în cea din dreapta „studentul” sau „clasa”.

Cele două săgeți mai mici ale modelului reprezintă acțiunile profesorului sau ale studentului. De obicei, profesorul se concentrează asupra subiectului – „ține prelegerea” și rostește „cuvinte” – în vreme ce studentul „ascultă” și „notează” respectivele cuvinte. Observați elementul care este centrul atenției fiecărei părți – este procesul de parcurgere a materiei. Adesea, în predare lipsește învățarea. Studenții sunt liberi să se gândească la orice cât timp creioanele lor scriu și nu de puține ori alunecă în „abisul pasivității”.

Mentalitatea corectă cere profesorului să-și mute atenția de la subiectul prelegerii sale la student. Acest proces este reprezentat de săgeata de jos, orientată dinspre profesor spre student, pe care sunt scrise cuvintele „stârnește la învățare”.

Unul dintre cele mai remarcabile citate pe care l-am întâlnit vreodată reda vorbele unui tată frustrat, de la oraș, despre eșecul dramatic al sistemului educațional de a o determina pe fiica lui să învețe:

Voi, profesorii, monopolizați învățământul așa cum fac și cei de la compania de telefoane. N-am putut să aleg școala pentru fiica mea. N-am putut să o trimit decât la o școală gratuită. Și ea nu învață nimic.